

Coalitieakkoord gemeente Sluis 2022 – 2026 / Sluis Lokaal, VVD , PvdA

Inhoudsopgave:

Hoofdstuk 1 – Inhoudelijke agenda, onderverdeeld in 4 prioritaire thema's

Aan de hand van drie vragen:

- a. Wat is de maatschappelijke opgave in de komende 4 jaar?
- b. Welke richting staan we voor / hebben we voor ogen?
- c. Welke acties en maatregelen gaan we hiertoe nemen?

Hoofdstuk 2 – Organisatie

We onderscheiden hier de volgende zaken:

- a. Interne organisatie
 - Bestuurlijk (portefeuilleverdeling en integraliteit)
 - Ambtelijk
- b. Extern
 - Samenwerking met andere gemeenten (Zeeuws-Vlaanderen en Zeeuws)
 - Grensoverschrijdende samenwerking
 - Samenwerking met bedrijfsleven, professionele instellingen en maatschappelijke organisaties
 - Burgerparticipatie (incl. jeugdparticipatie)

Hoofdstuk 3 – Financiële paragraaf

- a. Benodigde financiële ruimte voor aanvullende speerpunten
- b. Dekking nieuw beleid

Hoofdstuk 1 – Inhoudelijke agenda; de 4 prioritaire thema's

Energie,
klimaat en
duurzaamheid

Economie en
arbeidsmarkt

Wonen en
voorzieningen

Sociaal
Domein

1.1 Energie, klimaat en duurzaamheid

Maatschappelijke opgave	Richting
<p>Er spelen drie grote vraagstukken op dit gebied:</p> <p>A. De energietransitie, waaronder uitvoering Transitievisie Warmte.</p> <p>B. De uitvoering van het Klimaatakkoord (o.a. verduurzaming woningen, bedrijven, overheidsgebouwen).</p> <p>C. Invulling geven aan de klimaatadaptatie strategie (landschap, waterberging, inrichting openbare ruimte etc. op basis van onderdelen hitte, droogte, overstromingen en wateroverlast). Klimaatverandering heeft direct invloed op de fysieke leefomgeving c.q. inrichting van de openbare ruimte.</p>	<p>De energietransitie moet op een manier plaatsvinden die past bij de financiële draagkracht van inwoners en bedrijven. En passend bij schaal van platteland. We zijn daarin reactief en realistisch en houden ons aan wet- en regelgeving. Daarnaast zetten we in op technologische innovatie gericht op energie- en kostenbesparing. Ook lobbyen we (via de OZO en P10) voor voldoende financiële middelen en uitvoeringscapaciteit bij gemeente en marktpartijen.</p> <p>We verstrekken aan onze inwoners en bedrijven objectieve en eenduidige informatie over de verandering van het klimaat, de mogelijkheden die wet- en regelgeving biedt, de mogelijkheden voor consumenten en bedrijven om duurzaamheidsmaatregelen te bekostigen en welke financieringsmogelijkheden de gemeente Sluis heeft.</p> <p>We geven zelf het goede voorbeeld door bewust de organisatie te verduurzamen en de openbare ruimte klimaat adaptief in te richten. Een veilige en leefbare fysieke leefomgeving c.q. ingerichte openbare ruimte vormt de fundering voor alle andere maatschappelijke opgaven en activiteiten.</p>
Acties en maatregelen	
<p>Wij komen in 2023 met een allesomvattend beleidsplan op dit thema. De maatschappelijke opgave is daarbij leidend. In dit beleidsplan spreken we niet alleen ambities uit, maar stippelen we een strategie uit om onze ambities waar te maken. Die strategie is leidend voor concrete acties en besluitvorming, in onderlinge samenhang gewogen en weggezet in tijd en middelen. Om het beleidsplan voldoende in te kaderen leggen we in 2022 een bestuursopdracht voor aan de gemeenteraad ter vaststelling. Voorafgaand aan de totstandkoming van een beleidsplan voeren wij een brede maatschappelijke discussie waarbij onze uitgangspunten zijn dat:</p> <ul style="list-style-type: none">• De in te zetten instrumenten realistisch zijn en passend bij de kenmerken van de gemeente Sluis;• Enkel sprake kan zijn van projecten over wind- en zonne-energie als deze haalbaar zijn en op draagvlak vanuit de samenleving kunnen rekenen;	

- Voor uitbreiding van zon- en windenergie het verdeelstation moet worden uitgebreid. Wij gaan in overleg met participanten om voor elkaar te krijgen dat het energienetwerk toekomstbestendig is;
- Inwoners meeprofiteren van het opwekken van schone energie;
- Verduurzaming van particulier vastgoed een speerpunt van ons beleid is. Het duurzaamheidsfonds wordt vergroot. Energie die niet opgewekt moet worden, hoeft ook niet bespaard te worden;
- Ambities ten aanzien van aardgasvrij wonen realistisch dienen te zijn;
- De gemeente goed is voorbereid en ingericht op periodes van langdurige droogte of zware regenval.

Vooruitlopend op het beleidsplan komen we op korte termijn met concrete plannen voor de verduurzaming van gemeentelijk onroerend goed. Uitgangspunt is dat verduurzaming zichzelf terugverdient op de middellange termijn.

1.2 Economie en arbeidsmarkt

Maatschappelijke opgave	Richting
<p><i>Economie</i></p> <p>De economie van de gemeente Sluis kenmerkt zich door de bedrijvigheid in de sectoren toerisme, landbouw en zorg. Met als uitschieter het toerisme. De economische ontwikkeling in de gemeente is te sterk afhankelijk van de ontwikkelingen in het toerisme.</p>	<p><i>Economie</i></p> <p>We verbreden onze economie naar kennisintensieve bedrijvigheid in zakelijke dienstverlening en handel. We trekken actief bedrijven aan in deze sectoren. Ook zien we kansen voor sectoren met een grotere toegevoegde waarde zoals food en maakindustrie. Het is daarom belangrijk dat we een aantrekkelijk ondernemersklimaat realiseren, onder andere door het vergroten van de vestigingsmogelijkheden. Daarnaast hebben we de concrete beleidsvoornemens:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We willen dat glasvezel voor al onze inwoners en bedrijven beschikbaar komt en dat alle inwoners, bedrijven en toeristen overall in onze gemeente de beschikking hebben over een dekkend mobiel netwerk met voldoende snelheid en capaciteit. • Ten aanzien van het toerisme streven we naar een balans tussen economische ontwikkelingen en maatschappelijke impact, met kwaliteit als uitgangspunt. Daarbij is er evenwicht tussen inwoners (leefbaarheid), bezoekers (aantrekkelijke bestemming), ondernemers (economische ontwikkeling) en omgeving (natuur en open landschap). • We zetten in op sterk geconcentreerde winkelgebieden die zich bevinden in centrumgebieden met een divers en aantrekkelijk aanbod dat aansluit op de vraag. • We faciliteren de landbouw in haar transitie en zetten in op de korte keten.

<p><i>Arbeidsmarkt</i></p> <p>We kampen met een groot tekort op de arbeidsmarkt in vrijwel alle sectoren. De komende jaren neemt het tekort naar verwachting alleen maar verder toe als gevolg van de vergrijzing en ontgroening. De tekorten op de arbeidsmarkten hebben negatieve gevolgen voor de bedrijven en de economie. Tegelijkertijd biedt het de kans om de gemeente te profileren als aantrekkelijke woonomgeving voor huisvesting voor arbeidskrachten.</p>	<p><i>Arbeidsmarkt</i></p> <p>We streven naar balans op de arbeidsmarkt. We zetten daarom niet in om een groei van werkgelegenheid, maar op een toename of het behoud van het arbeidspotentieel. Dat wil zeggen de groei of het behoud van de (potentiële) beroepsbevolking. Voldoende, betaalbare woningen zijn hiervoor een belangrijke voorwaarde. Wij willen het tekort op de arbeidsmarkt verder beperken door het behoud van jongeren in de regio via het aanbieden van kleinschalige opleidingen (o.a. in de vorm van praktijkroutes), de inzet van arbeidsmigranten en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, en door het voor hoger opgeleide jongeren aantrekkelijk(er) maken om terug te keren.</p> <p>De gemeente Sluis heeft daarbij een faciliterende rol, waarbij we inzetten op huisvesting, leven lang ontwikkelen (doorlopende scholing) en begeleiding. Intensieve samenwerking in regio en met het bedrijfsleven is daarvoor noodzakelijk. Via de Zeeuwse aanpak focussen we ons op de thema's veerkrachtige arbeidsmarkt, leven lang ontwikkelen en grensoverschrijdende arbeidsmarkt om het arbeidspotentieel te vergroten. Het gaat dan onder andere om het vergroten van de mobiliteit van werk naar werk. En het wegnemen van wettelijke belemmeringen op de grensoverschrijdende arbeidsmarkt onder andere via de Experimenteerregio Vlaams-Nederlandse arbeidsmobiliteit.</p>
<p>Acties en maatregelen</p>	
<p>Wij komen in 2022 met een beleidsplan in de vorm van een economische agenda. Deze wordt in 2023 vertaald in een uitvoeringsprogramma inclusief financiële paragraaf. Dit uitvoeringsprogramma vormt de basis voor ons economisch beleid in de komende bestuursperiode.</p> <p>De richtinggevende uitspraken zoals hiervoor verwoord dienen daarbij als basis. Daarnaast gelden voor ons de volgende uitgangspunten waar wij actie op ondernemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er moet voldoende aanbod zijn van grond op bedrijventerreinen. Daarbij kijken we voornamelijk naar de meest kansrijke accommodaties. Naar onze mening betreft dat bedrijventerrein De Vlasschaard in Eede. Het creëren en uitdragen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat is een speerpunt. • Het ondernemersloket voorziet duidelijk in een behoefte. Wij continueren deze dienstverlening en breiden dit waar nodig uit. • Ten aanzien van de recreatieve sector geldt dat de openheid van het landschap een groot goed is. Nieuwvestiging van verblijfsrecreatie vinden wij niet wenselijk. Het bestaande beleid met betrekking tot kwaliteitsslagen (met beperkte uitbreidingsmogelijkheden) blijft overeind. • Wij zien het bieden van een aantrekkelijk woonklimaat als randvoorwaarde voor het aantrekken van voldoende (geschoold) personeel. Onze acties zien dan ook voornamelijk daarop. 	

1.3 Wonen en voorzieningen

Algemeen

Wonen is randvoorwaardelijk voor de economische ontwikkeling, arbeidsmarkt en leefbaarheid. Arbeidskrachten moeten in de nabijheid van hun werk op een betaalbare manier kunnen wonen om vacatures in te kunnen vullen. Voor het behoud van voorzieningen zoals winkels, scholen en verenigingen zijn voldoende gebruikers nodig om de kwaliteit en betaalbaarheid te garanderen.

De bestaande woningvoorraad is gedateerd en niet meer passend bij de eisen van deze tijd. Zowel qua verduurzaming, bevolkingsopbouw als woonwensen.

Maatschappelijke opgave

De woonopgave is tweeledig:

Nieuwbouw voor permanente bewoning

Eenzijds is nieuwbouw nodig die kwantitatief en kwalitatief aansluit op de vraag. De huidige methodiek voor het vaststellen van woningbouwcontingent biedt echter onvoldoende ruimte voor de ambities die de gemeente Sluis heeft.

Bestaande woningvoorraad

Anderzijds is een transformatie nodig van de bestaande woonvoorraad. Deze transformatie wordt belemmerd doordat de onderkant van de markt veelal in particulier bezit is en de stimulans en/of financiële middelen ontbreken om de woning aan te pakken. Bovendien zorgt concurrentie vanuit het toerisme voor toenemende schaarste en stijgende prijzen.

Richting

Nieuwbouw voor permanente bewoning

We streven naar een evenwichtige groei van de bevolking. We doen dat door gecontroleerd en gefaseerd nieuwe woningen toe te voegen. We richten ons met betaalbare, onderscheidende en vernieuwende woonconcepten op kansrijke groepen, passend bij de behoefte op de arbeidsmarkt. We hebben daarbij aandacht voor flexibel en aanpasbaar bouwen.

We reageren niet reactief op aangeboden woningbouwplannen vanuit projectontwikkelaars, maar gaan proactief een meerjaren-uitvoeringsprogramma woningbouw opstellen waarin we het gewenste aanbod (en locaties) in beeld brengen c.q. voor de komende 4 tot 10 jaar vastleggen. Ontwikkelaars kunnen hierop inschrijven.

Bestaande woningvoorraad

De instrumenten om als lokale overheid in te grijpen in de bestaande woningvoorraad zijn beperkt. Ook de financiële middelen ontbreken. Het college krijgt de opdracht om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om de bestaande woningvoorraad te transformeren en naar de rol van de gemeente daarbij. Daarnaast is ons uitgangspunt dat de woonkernen zijn bedoeld om in te wonen en vakantieparken om te recreëren. Het is onze ambitie om het tweede woningbezit en toeristische verhuur in de woonkernen terug te dringen. Woningen in de kernen zijn primair bedoeld als hoofdverblijf. Woningen zijn geen beleggingsobject. Leegstand en verpaupering moet worden voorkomen.

<p><i>Voorzieningen</i> Door vergrijzing, ontgroening en wettelijke eisen aan kwaliteit, bekostiging en schaalgrootte komt de betaalbaarheid, kwaliteit en organiseerbaarheid – en daarmee het voortbestaan – van essentiële voorzieningen zoals onderwijs en zorg onder druk te staan. Dit vraagt om meer slimme samenwerkingen om zaken anders te organiseren</p>	<p><i>Voorzieningen</i> Voorzieningen moeten aansluiten bij de behoeften van inwoners. Onderwijs- en zorgvoorzieningen zijn daarbij essentieel. Voorwaarde is dat de kwaliteit te allen tijden geborgd is. Dit staat soms op gespannen voet met de gewenste nabijheid. Als voorzieningen niet in de eigen kern of gemeente voorhanden zijn, hebben we aandacht voor de bereikbaarheid van nabijgelegen voorzieningen. Als gemeente zijn we een voorbeeld voor andere dunbevolkte, perifere gebieden van ons land als het gaat om het behoud van kwalitatief hoogwaardige voorzieningen in nabijheid. Integraliteit, creativiteit en samenwerking zijn daarbij essentieel. Zowel tussen gemeente en maatschappelijke organisaties, als tussen voorzieningen onderling. Ook een goede dialoog met inwoners en ondernemers is van groot belang om de leefbaarheid en het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven toekomstbestendig te borgen.</p>
<p>Acties en maatregelen</p>	
<p>Om aanspraak te kunnen maken op aantal van 1 miljoen woningen vanuit Nationale Woonagenda, dienen we tijdig een plan / bidboek in dat onderscheidend is door een integrale aanpak tussen wonen, zorg, voorzieningen en arbeidsmarkt zoals verwoord in Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen.</p> <p>In 2022 komen we tot een allesomvattend beleidsplan Wonen. Daartoe gebruiken we de input die de afgelopen jaren is verzameld in de brede maatschappelijke discussie die omtrent het deel terrein ‘wonen’ heeft plaatsgevonden. Op grond van dit beleidsplan kunnen we onze sturingsinstrumenten gericht gaan inzetten om de beleidsdoelen te behalen. Het beleidsplan ziet zowel op nieuwbouw als bestaande bouw.</p> <p>Bij dit beleidsplan hoort een meerjaren-uitvoeringsprogramma waarbij wij gewenste nieuwbouw op het niveau van doelgroepen en (vernieuwende) woonconcepten voor de komende 4 tot 10 jaar vastleggen. Uitgangspunten zijn dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onze minimale ambitie is verwoord in het rapport SpringCo; • Alle doelgroepen en alle kernen aan bod komen; daarbij hebben we speciale aandacht voor jongeren en voor de vraag vanuit de arbeidsmarkt; • Zorgwoningen enkel worden toegevoegd in die kernen waar (nu en in de toekomst) in ieder geval voorzieningen zoals een huisartsenpraktijk, uitvalpost van de wijkverpleging, supermarkt en dagbesteding aanwezig zijn; • Zelfbewoningsplicht voor die projecten waar dat gelet op de doelstellingen (huur, lagere sectoren) wenselijk wordt geacht. • We onderzoeken de mogelijkheid van een voorrangbeleid voor inwoners uit de eigen gemeente of kern, in combinatie met een antispeculatiebeding. • Wij voorrang geven aan bouwplannen op herstructureringslocaties. Voor zover dat niet kan, doen wij voorstellen voor realistische vereveningsbijdragen. <p>Om de ambities zoals vastgelegd in het meerjaren-uitvoeringsprogramma woningbouw mogelijk te maken, treden we in overleg met de provincie en het rijk. Dit om de ladderruimte niet langer te baseren op prognoses vanuit het verleden, maar om via een strategisch woningbouwprogrammering te proberen de bevolkingsontwikkeling te beïnvloeden. Daarnaast willen we ruimte voor nieuwbouw creëren door uitvoering te geven aan het plan van aanpak plancapaciteit. Dit houdt in dat we onbenutte, verborgen plancapaciteit in bestemmingsplannen gaan saneren (bijvoorbeeld via een parapluplan 1 woning per perceel voor bepaalde gebieden) én dat woningen die niet als hoofdverblijf worden gebruikt, administratief uit de woningvoorraad worden gehaald.</p>	

Het bezit en gebruik van woningen als tweede woning en voor toeristische verhuur wordt afgebouwd. In onderstaande tabel “Instrumentaria” beschrijven wij op welke manier wij dit willen gaan doen.

Als gemeente zien we geen rol of directe verantwoordelijkheid voor het aanpassen van de bestaande (particuliere) woningvoorraad. Bovendien ontbreken de middelen daar voor. Ook het in grote getale woningen uit de (particuliere) markt onttrekken om te slopen is te duur. Wij zetten om die reden voornamelijk in op het stimuleren van woningeigenaren:

- Door een concurrerend aanbod vanuit nieuwbouw worden woningeigenaren gestimuleerd om te investeren in eigen vastgoed;
- Wij stimuleren verduurzaming van woningen (zie duurzaamheid);
- Enkel woningen die niet (meer) geschikt zijn voor permanente bewoning mogen uitstromen naar de markt voor tweede woningen. Criteria hiervoor worden bepaald in het beleidsplan Wonen.

Onder de paraplu Vitaal West Zeeuws Vlaanderen zetten wij in op samenhang van wonen en voorzieningen in 5 dragende kernen. Het is onontkoombaar dat meer gespecialiseerde voorzieningen op enige afstand van de (meeste) woonkernen worden georganiseerd. Wij zetten om die reden voornamelijk acties in rondom mobiliteit en bereikbaarheid. Wij betrekken nadrukkelijk inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Instrumentaria Tweede woningen en Toeristische verhuur

Tweede woningen

Wij voorkomen dat woningen die geschikt en gewild zijn voor permanente bewoning worden gebruikt als tweede woning. Uitbreiding van de Huisvestingsverordening is daarvoor een goed instrument. Wij richten een dergelijke verordening op die manier in dat:

1. rechten van bestaande tweede-woningbezitters worden gerespecteerd;
2. iedere woning, dus ook die woningen die thans in gebruik zijn als tweede woning, bij verkoop, terugkomt op de markt voor permanente bewoning;
3. enkel die woningen die niet geschikt of gewild zijn voor permanente bewoning als tweede woning kunnen en mogen worden gebruikt. Daarvoor is een vergunning van de gemeente nodig. De criteria voor het verkrijgen van een vergunning worden bepaald in de op te stellen huisvestingsverordening. Deze criteria kunnen onder andere bestaan uit locatie, grootte van de woning, verkoopbaarheid van de woning tegen een op taxatie-gestoelde marktconforme vraagprijs, etc.

Tweede woningbezit wordt op die manier periodiek teruggedrongen. Wij voorkomen dat woningen die te koop komen ongewild *weglekken* naar de markt voor tweede woningen.

Toeristische verhuur

Wij voeren een ontmoedigingsbeleid voor toeristische verhuur in de kernen. Het bevorderen van de leefbaarheid in de kernen en het voorkomen van overlast voor omwonenden zijn daarbij leidend.

De in 2022 ingevoerde registratieplicht is de basis voor de nulmeting die dient voor een evaluatie van het huidige beleid. In 2022 is speerpunt om de registratieplicht bekend te krijgen. Ultimo 2022 willen wij zodoende een compleet beeld welke woningen worden gebruikt voor toeristische verhuur. Een eerste evaluatie van het vraagstuk rondom 'toeristische verhuur' plannen wij na afloop van het toeristisch seizoen 2022.

Wij zijn niet principieel tegenstander dat woningen die in gebruik zijn voor permanente bewoning ondergeschikt worden verhuurd (bijvoorbeeld tijdens vakantie van de hoofdbewoner). De bovengrens ligt wat ons betreft bij een periode van maximaal vier weken per jaar. Het hoofdgebruik van woningen voor toeristische verhuur is boven deze termijn niet toegestaan zonder een vergunning. Bij de vergunningverlening is in ieder geval aandacht voor goed beheer (registratie, melding, afdrachtbelasting), veiligheid en gebruik (overlast, bezetting, faciliteiten).. Wij gaan zeer zeer terughoudend om met het verlenen van dergelijke vergunningen. De criteria voor het verkrijgen van een vergunning kunnen onder andere bestaan uit locatie, grootte van de woning, maximaal percentage per kern, etc.

Als gevolg van de uitbreiding van de Huisvestingsverordening, zoals hiervoor onder paragraaf 'Tweede woningen' toegelicht, zal het niet langer mogelijk zijn woningen aan te kopen als beleggingsobject.

1.4 Sociaal Domein

Maatschappelijke opgave	Richting
<p>Sinds de decentralisaties van 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning en begeleiding van kwetsbare inwoners. We streven daarbij naar een ondersteunings- en hulpaanbod dat past bij wat mensen nodig hebben en dat effectief, dichtbij en betaalbaar is. Laagdrempelig en zonder wachtlijsten.</p> <p>Inwoners vragen daarbij om een integrale benadering van hun vraag en het zorg- en ondersteuningsaanbod. Niet alleen geredeneerd vanuit de wettelijke taak en het aanbod van de gemeente, maar vanuit de belevingswereld van de cliënt. Deze cliënt heeft ook te maken met wettelijke taken en aanbod vanuit zorgaanbieders en huisartsen op grond de zorgverzekeringwet en de wet langdurige zorg.</p>	<p>We benaderen de vraag en ondersteuningsbehoefte van onze inwoners integraal en gaan uit van hun behoeften en mogelijkheden. We werken daarbij over de grenzen van wetten en financieringsstromen heen. Van monodisciplinair naar multidisciplinair. En met oog voor de privacywetgeving. Om goed te kijken naar ieders rol, verantwoordelijkheid en mogelijkheden binnen het sociaal domein, werken we intensief samen met andere relevante partijen die participeren in het programma Toekomstige Zorg (West) Zeeuws-Vlaanderen en de Zeeuwse Zorgcoalitie.</p> <p>Middelen zijn schaars en daarom doen we blijvend onderzoek naar de effectiviteit van de geleverde ondersteuning, met name als het gaat om complexe, duurdere zorg.</p>

Daarnaast hebben we te maken met een zorgkloof. Dit wil zeggen dat de vraag naar zorg toeneemt (o.a. door vergrijzing), terwijl het aanbod van zorg afneemt (met name door een tekort aan personeel). Ook dit pleit voor een intensievere samenwerking. Zowel tussen het sociaal en medisch domein, als tussen het sociaal beleid en de ruimtelijke ordening en arbeidsmarkt en huisvesting.

Naast het bieden van toegang tot zorg en ondersteuning (indicatiestelling) gaan we ook (meer dan voorheen) inzetten op preventie en ombuigen van zorg. We doen dit vanuit het gedachtengoed van Positieve Gezondheid. Dit houdt in dat de gezondheid die mensen ervaren niet alleen wordt bepaald door de fysieke gezondheid, maar ook door de financiële, mentale, en sociaal-maatschappelijke omstandigheden.

Acties en maatregelen

We zijn, over het algemeen, tevreden met het aanbod van voorzieningen in de gemeente Sluis. De gemeente is een sociale gemeente, dat willen wij zo houden en waar mogelijk versterken. Daarbij zien we de volgende beleidsdoelen en acties:

- We gaan werken met servicenormen: concrete afhandelingstermijn. Wij rapporteren periodiek in hoeverre deze normen gehaald worden en/of maatregelen moeten worden genomen. Wachtlijsten moeten op korte termijn worden afgebouwd en mogen ook niet meer terugkeren. Dat is niet enkel een kwestie van tijdelijk meer indicatiestellers aannemen, maar voornamelijk van slimmer samenwerken met partners.
- We kijken opnieuw naar de rol van de gemeente in de uitvoering in het sociaal domein en de sturing daarop. Daarbij bekijken we ook kansen en mogelijkheden voor de inrichting en aansturing van onze uitvoeringsorganisatie in relatie tot samenwerkingsafspraken met onze ketenpartners (opdrachtgeverschap) en andere Zeeuwse en Zeeuws-Vlaamse gemeenten (regionalisering).
- We onderzoeken de mogelijkheden om, vooruitlopend op landelijke regelgeving, gratis kinderopvang te kunnen aanbieden in (delen van) de gemeente. Wij maken hier een speerpunt van beleid van.
- Subsidieverlening is geen doel op zichzelf maar een instrument om doelen waar te maken waar wij voor staan. Wij gaan geen algehele evaluatie van het subsidiebeleid voorbereiden, maar bekijken in hoeverre subsidieverlening een effectief middel is om onze doelen waar te maken. Dat doen wij bij het opstellen of evalueren van beleid. De herziening van het subsidiebeleid richt zich met name op de subsidiegrondslagen van de grote instellingen. De leefbaarheidssubsidies aan verenigingen en kleinschalige organisaties blijven ongemoeid
- De aanvraagprocedure voor subsidies voor kleinschalige activiteiten en evenementen wordt wel geëvalueerd. De procedures moeten eenvoudiger worden.
- Gelet op het aantal inwoners kent de gemeente Sluis veel sport- en/of speelaccommodaties. Sommige sportaccommodaties zijn geprivatiseerd, andere niet. Wij voeren geen actief beleid om verdergaand te privatiseren. Investeringsverzoeken die te maken hebben met gemeentelijke of geprivatiseerde accommodaties worden niet gelijk, maar wel gelijkwaardig beoordeeld. We streven naar een gebiedsdekkend netwerk van sportaccommodaties passend bij de behoefte van onze inwoners en bezoekers. Sanering moet van onderop komen. Wij voeren geen actief beleid om (voetbal)verenigingen te bewegen tot samenwerking of opheffing.
- Ons sportbeleid draait rond het bieden van een passend, gebiedsdekkend netwerk van voorzieningen zoals hiervoor omschrijven, om het stimuleren van sportbeoefening, de preventieve werking van sport voor de gezondheid en toegankelijkheid voor iedereen.

Hoofdstuk 2 – Organisatie

A. Interne organisatie

Bestuurlijk:

We zijn een collegiaal bestuur, met 3 full time wethouders. We werken als team aan onze ambitie, waarvoor we ons samen verantwoordelijk voelen. We hebben oog voor samenhang en afhankelijkheden tussen portefeuilles en dossiers. Transparantie, daadkracht en vertrouwen zijn sleutelwoorden. Besluiten moeten gestoeld zijn op gedragen beleid, visievorming en strategische afwegingen (geen ad-hoc besluitvorming). We staan open voor goede ideeën. Ons coalitieakkoord biedt hiervoor ruimte en is om die reden bewust niet dicht getimmerd. We hechten aan burgerparticipatie, waarbij belangenorganisaties, inwoners en andere betrokkenen in ruime mate inspraak hebben in onze beleidsvoornemens. De band met de stads- en dorpsraden wordt aangehaald. Zij zijn een belangrijke gesprekspartner.

Wij werken vanuit 4 maatschappelijke opgaven, die onderling in samenhang zijn verbonden en afhankelijkheden kennen. Dit zijn: Wonen en voorzieningen, Economie en arbeidsmarkt, Klimaat, energie en duurzaamheid en Sociaal Domein. Deze thema's zijn als volgt over de 3 wethouders verdeeld:

Portefeuilleverdeling

Wonen, voorzieningen en RO (Sluis Lokaal) – 2 ^e loco	Economie, Arbeidsmarkt en Financiën (VVD) – 1 ^e loco	Sociaal Domein en Klimaat, Energie, Duurzaamheid (PvdA) – 3 ^e loco	Burgemeester
Ruimtelijke ordening Wonen en voorzieningen Wonen Volkshuisvesting Planologie Sportaccommodaties GRP Monumenten Archeologie Openbare ruimte (gemeentewerken)	Economie Recreatie & Toerisme Bedrijventerreinen, incl acquisitie Landbouw Visserij MKB Europese subsidies Ondernemersklimaat, inclusief binnenstadsmanagement Ondernemersverenigingen en Ondernemersloket Markten P10	Sociaal Domein Inburgering Onderwijs 0-18 Kinderopvang Jeugdzorg Toekomstige Zorg + Zeeuwse Zorgcoalitie Participatiewet (arbeidsbemiddeling, re-integratie, uitkeringen) Minimabeleid Wmo Welzijn	Openbare orde en Veiligheid (waaronder niet gesprongen explosieven, brandweer, politie) Kabinetszaken Internationale betrekkingen (o.a. GOS) Burgerzaken / Verkiezingen APV, drank en horeca, winkeltijden Crisiscommunicatie ICT Architectuur dienstverlening (zoals kennisbank, doorontwikkeling telefooncentrale) Informatiebeveiliging

Mobiliteit Vervoer en verkeer Parkeren	Arbeidsmarkt Arbeidsmarkt en werkgelegenheid Onderwijs 18+ Financiën Financiën Inkoop en aanbesteding P&O (samen met burgemeester) Voorzitter LO en woordvoerder Vastgoed en grondbeleid Openbare gebouwen Archief	Volksgezondheid, incl sport en bewegen (als onderdeel van preventie) Cultuur Musea Theater Bibliotheek Duurzaamheid Energie Klimaatbeleid (incl verduurzaming) Klimaatadaptatie Milieu, grondstoffen, afval, BOASZ	P&O (samen met wethouder Werkman)
Projecten			
<ul style="list-style-type: none"> • Cadzand-Bad • MP Nieuwvliet • Vitaal WZV (wonen) 	<ul style="list-style-type: none"> • Havengebied Breskens (incl vismijn) • Waterdunen • Vitaal WZV: Gebiedsontwikkeling Oostburg 	<ul style="list-style-type: none"> • Vitaal WZV (onderwijs en zorg) • Vitaal WZV: Gebiedsontwikkeling IJzendijke 	

Als collegiaal bestuur werken we strategisch, in samenhang en integraal. Vanuit die gedachte is iedere portefeuillehouder binnen de eigen dossiers verantwoordelijk voor de volgende elementen:

- Subsidies (per portefeuille)
- Burgerparticipatie (per portefeuille)
- Leefbaarheid (alles tezamen, som der delen)
- Communicatie, PR (per portefeuille)
- Dienstverlening: servicenormen en doorlooptijden (per portefeuille)
- Handhaving (per portefeuille)
- Juridische zaken, inclusief bezwaar en beroep (per portefeuille)

NB: Op deze thema's wordt binnen het college per onderwerp telkens een coördinerend portefeuillehouder aangewezen.

Wij kiezen er daarnaast voor om in de contacten met de stads- en dorpsraden te werken met kernwethouders (dorpsvisies). Binnen het college worden de kernen verdeeld over de drie wethouders, waarbij rekening wordt gehouden met de verdeling van de grote projecten die gekoppeld zijn bepaalde kernen.

Ten aanzien van de genoemde projecten spraken de partijen het volgende af:

Grote projecten

Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen

We zetten de planvorming met betrekking tot het project Vitaal WZV voort. Wel vragen we een verscherpte aandacht voor de communicatie en participatie met inwoners en maatschappelijke partners. Het doel is om te komen tot een breed gedragen plan.

Vitaal WZV richt zich niet alleen op de kern Oostburg, maar kijkt ook naar de integrale gebiedsontwikkeling in de vier andere kernen met een zorgwijk. Vanwege de nauwe samenhang tussen wonen, zorg en voorzieningen, de beoogde integrale aanpak en de ambitie om via Vitaal WZV de leefbaarheid, duurzaamheid en vitaliteit van de streek te stimuleren, wordt ook het woondossier onder de reikwijdte van het programma Vitaal WZV gebracht.

Havengebied Breskens

Het programma Havengebied Breskens is in de uitvoeringsfase. Wij zetten in op de (door)ontwikkeling van de toeristische hotspot. Wij streven naar een volledige afwikkeling van het programma in deze coalitieperiode. Daar hoort bij een overdracht van periodieke, realistische kosten voor beheer en onderhoud naar de lopende exploitatie van de gemeente. De risico's zijn daarbij volledig inzichtelijk.

Bij de realisatie van het visicentrum is draagvlak van participanten voor de inrichting en het gebruiksgemak leidend. Het 'catch-to-plate' principe blijft leidend. Daar hoort ook visserij bij.

Cadzand-Bad

De doorontwikkeling van de Badplaats binnen de kaders van het Ontwikkelingsplan Cadzand-Bad en de schilvisie is in volle gang. Deze visies zijn inmiddels meer dan 10 jaar oud. Wij onderzoeken in hoeverre deze visies geactualiseerd dienen te worden zonder inbreuk te doen op de bestaande mogelijkheden.

Wij richten ons op een gebiedsdekkende visie voor het omliggende gebied zodat voor iedereen helder en duidelijk is binnen welke spelregels een verdere ontwikkeling mogelijk is. Wij komen tot die visie in afstemming na brede inspraakmogelijkheden voor participanten, bewoners en andere betrokkenen. Wij geven een aantal heldere kaders mee in het voortraject:

- In het bestaande bebouwde gebied achter Boulevard de Wielingen is geen plaats voor hoogbouw (niet hoger dan 2 bouwlagen + een bewoonbare kap daarboven);
- We respecteren een open ruimte tussen Cadzand-Bad en Cadzand-Dorp;
- We wensen geen verdere bebouwing van thans onbebouwd gebied buiten de contouren van de huidige visies;

Masterplan Nieuwvliet

Wij gaan door met de uitvoering van het Masterplan Nieuwvliet. De realisatie van de Duinboulevard wordt een speerpunt

Ambtelijk:

Wij staan voor een goed samenspel met de organisatie. Er moet een stevige basis zijn om de vaste, dagelijkse (wettelijke) uitvoeringstaken te kunnen oppakken. Kwaliteit en kwantiteit van onze dienstverlening vinden we daarbij van belang, met transparante en betrouwbare servicenormen. De bedrijfsvoering, dienstverleningsconcepten en communicatie moeten op die punten op orde zijn.

Onze ambities moeten in balans zijn met de capaciteit van de ambtelijke organisatie. Grotere opgaven worden daarom zo veel mogelijk projectmatig opgepakt. Randvoorwaarden zoals uren, kosten, tijd en implementatie worden vooraf in beeld gebracht. Dat stelt ons in staat afwegingen te maken en prioriteiten te stellen. Waar nodig gaan we over tot externe inhuur. Ook zoeken we naar verdergaande kansen om taken en vraagstukken in samenwerking op te pakken (zie onder b).

Ons coalitieprogramma is gebouwd op 4 maatschappelijke opgaven die in verbinding met elkaar staan. Zij vragen om een integrale en strategische benadering. De vorm van de ambtelijke, beleidsmatige ondersteuning wordt daarmee in lijn gebracht. Dit zal op onderdelen nieuwe werkwijzen met zich meebrengen.

B. Externe samenwerking

Wij zoeken actief samenwerking op met partners die ons kunnen helpen in het bereiken van onze ambities. Naast andere overheden zijn dit het bedrijfsleven, werkgevers- en werknemersorganisaties, professionele instellingen en maatschappelijke organisaties. We streven daarbij naar krachtenbundeling op het vlak van kennis en kunde, efficiëntie, effectiviteit, kwaliteit en financiën.

Tevens zoeken we actief ondersteuning bij het Rijk via bijvoorbeeld de Regiodeals. Via betrokkenheid in VNG-commissies en klankbordgroepen blijven we dicht bij landelijke ontwikkelingen die voor onze ambities van belang zijn. We formuleren een nieuwe regiodeal op basis van de Regiovisie en we zetten in op lobby voor experimenteer- en regelruimte, herverdeling middelen etc. Dit alles op basis van onze strategische agenda en de programma's en samenwerkingsverbanden waaraan wij deelnemen (Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen, landelijke proeftuinen, NOVI North Sea Port District, OZO e.d.). We lichten enkele samenwerkingsverbanden hieronder toe:

- *Zeeuws-Vlaamse samenwerking* – Regionaal participeren we in Onbegrensd Zeeuws-Vlaanderen (met bedrijfsleven) en Toekomstige Zorg Zeeuws-Vlaanderen (met instellingen en maatschappelijke organisaties). We vinden het daarnaast van belang de Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen, de werkagenda North Sea Port district en de Regiodeal Zeeuws-Vlaanderen te verbinden tot een gezamenlijke strategische agenda met bijhorend lobbytraject.
- *Zeeuwse samenwerking* – Op Zeeuws niveau bundelen we de krachten via de VZG en de OZO thema-overleggen (waaronder: sociaal domein en arbeidsmarkt, duurzaamheid, mobiliteit, economie). We zijn daarnaast vertegenwoordigd in de regionale en provinciale verbonden partijen.
- *P10* – Plattelandsgemeenten hebben veel dezelfde ambities en uitdagingen, zoals leefbaarheid in de kernen (voorzieningen, zorg en onderwijs) en nieuwe economische kansen. De P10 brengt deze met Agenda platteland onder de aandacht van de landelijke en Europese politiek. Sluis is sinds de start in 2008

actief P10-lid (DB en AB). Gezien de revenuen in kennis, netwerk, financiën (gemeentefonds) en denkkraft, zetten wij ook in deze bestuursperiode in op een actieve rol.

- *Stedenband* – De stedenband met Amsterdam, Heerlen en Eemsdelta brengt kennisdeling waarbij stad en platteland van elkaar kunnen leren. De toegang tot de expertise van de ambtelijke organisatie van Amsterdam bij grote vraagstukken (zoals Wonen en Grondbeleid) vinden wij daarnaast ook in de nieuwe bestuursperiode waardevol.
- *GOS* – Wij hechten aan een blijvende goede samenwerking en afstemming met de Belgische gemeenten Knokke-Heist, Maldegem, Sint Laureins en Damme. In relatie tot onze ambities zien we hier kansen voor onder meer de thema's Recreatie en Toerisme, Cultuur en Onderwijs.

Hoofdstuk 3 – Financiële paragraaf

bedragen * € 1.000 (+ = positief, - = negatief effect op saldo)	2022	2023	2024	2025	2026
Huidige saldo	1.503	1.025	1.597	2.480	2.480
Ontwikkelingen					
Herverdeling		175	525	875	875
Jeugd eenmalig	800				
Jeugd structureel niet meer, gezien Rijksbeleid					
Havengebied	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Vitaal West Zws-VI.		-200	-400	-700	-900
Jeugd extra kosten	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Aanpassen raming Forensenbelasting	570	570	570	570	570
Ontw. Alg. Uitk.				-4.000	-4.250
	-630	-1.455	-1.305	-5.255	-5.705
Saldo voor coalitie	873	-430	292	-2.775	-3.225
Coalitieakkoord					
Stimulering verduurzaming	-4.000				
- inzet rekeningresultaat 2021 en/of algemene reserve	4.000				
Transformatie woningvoorraad	-520	-255	-255	-255	-255
Realisatie Duinboulevard		-153	-152	-151	-150
Uitbreiden gratis kinderopvang		-1244	-1281	-1320	-1359
Clusteren Wonen, Zorg en Voorzieningen in de kern					
IJzendijke		-150	-150	-150	-150
Totaal	-520	-1.802	-1.838	-1.876	-1.914
Dekking uit coalitieakkoord					
Belastingen op landelijk gemiddelde		3.418	3.418	3.418	3.418
Parkeertarieven op landelijk gemiddelde (scenario 1)		219	219	219	219
Totaal		3.637	3.637	3.637	3.637
Nieuwe saldo	353	1.405	2.091	-1.014	-1.502